

شیوع عوارض پوستی ناشی از مواد ظهور و ثبوت عکس در عکاسان شهر تهران

*دکتر پروین منصوری * دکتر امید امینیان * دکتر سیداکبر شریفیان * دکتر الهام اصغری رودسری *** دکتر میرسعید عطارچی
* استاد بخش پوست * استادیار گروه طب کار *** دستیار گروه طب کار * دانشگاه علوم پزشکی تهران

مجله پزشکی هرمزگان سال ششم شماره چهارم زمستان ۸۱ صفحات ۲۷ تا ۴۲

چکیده

مقدمه: بیماری‌های پوستی وابسته به کار از مهمترین و شایعترین بیماریهای شغلی می‌باشند. عکاسان در طی پروسه ظهور عکس با انواع مواد شیمیایی تماس پیدا می‌کنند و همین امر باعث می‌شود که این افراد مستعد ابتلا به انواع بیماریهای پوستی (درماتیت تماسی، لوکودرما، لیکن پلان، ...) باشند.

روش کار: در این مطالعه مقطعی با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده ۱۰۰ عکاس انتخاب شده و با استفاده از پرسشنامه و معاینه بالینی مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعاتی از جمله سن، جنس، سابقه کار، وجود بیماری پوستی وابسته به کار، آتوپ، آلرژی و استفاده از دستکش کسب شد و نتایج با استفاده از روش‌های توصیفی و محاسبه خطر نسبی ارائه شد.

نتایج: از کل افراد مورد مطالعه ۸۶ نفر مرد و ۱۴ نفر زن بودند. ۲۳٪ افراد درماتوز داشتند، که در ۲۴٪ آنها درماتیت تماسی، ۲٪ لوکودرما و ۳٪ هایپرپیگمانتاسیون ناخنها دیده شد. در ۴۳٪ موارد چاپ دستی و در ۵۷٪ موارد از چاپ کامپیوتری استفاده می‌شد. در عکاسانی که چاپ دستی داشتند نسبت به عکاسانی که چاپ کامپیوتری داشتند به طور معنی‌داری بیماری پوستی بیشتر بود. ($p < 0/001$ ، $OR = 7/4$ ، خطر نسبی). از کل افراد ۴۱ نفر از دستکش استفاده نمی‌کردند، در این افراد نسبت به افرادی که از دستکش استفاده می‌کردند بیماری پوستی به طور معنی‌داری بیشتر بود. ($p < 0/05$ ، $OR = 4/11$ ، خطر نسبی).

بحث: در کل بنظر می‌رسد برای پیشگیری از بیماری پوستی عکاسان در طی پروسه ظهور عکس، استفاده از دستکش مناسب و فراهم کردن تهویه کافی، اساسی و الزامی باشد. از سوی دیگر آموزش این افراد در مورد خطرات مواد شیمیایی که با آن در طی پروسه ظهور فیلم سروکار دارند، نحوه صحیح کار و تماس هر چه کمتر با مواد شیمیایی بخصوص در عکاسان تازه کار ضروری است.

کلید واژه‌ها: بیماری شغلی، درماتیت تماسی، درماتیت شغلی

نویسنده مسئول:
دکتر میرسعید عطارچی
دانشکده پزشکی بخش طب کار
و بیماریهای شغلی دانشگاه علوم
پزشکی تهران
تلفن: ۰۲۱۶۴۰۵۵۸۸

شغلی نیز از مهمترین بیماریهای پوستی شغلی محسوب می‌شوند که در صورت عدم تشخیص ارتباط آن با شغل فرد مستوجب درمانهای متعدد و دراز مدت خواهند بود و علی‌رغم درمانهای متعدد اگر مواجهه با ماده مسبب قطع نشود درمان ناموفق بوده و بیماری بهبود نمی‌یابد. نخستین گزارش لوکودرمای شغلی که به دلیل مواد شیمیایی فنل و کاتکول و هیدروکینون ایجاد شده بود

مقدمه:

بیماری‌های پوستی وابسته به کار بعد از بیماری‌های اسکلتی عضلانی در ردیف دوم بیماریهای شغلی قرار دارند (۱، ۲) و درماتیت تماسی شایعترین بیماری پوستی شغلی است (۳، ۴). علی‌رغم آگاهی از این موضوع هنوز هم درماتیت تماسی یکی از علل مهم تغییر شغل کارگران می‌باشد (۱، ۵، ۶). همچنین لوکودرمای